

کتابخانه مرکز آموزشی درمانی بیمارستان
شهدای عشایر بهار ۱۴۰۲

اهمیت وجایگاه طبیعت در معماری کتابخانه ها

انسان همواره با طبیعت در ارتباط است و با دستکاری در طبیعت سعی داشته است که بگونه ای بهینه طبیعت را در خدمت خود در آورد. این نوع همزیستی به خوبی در طول تاریخ بشر دیده میشود. به عبارتی دیگر، همیشه به عوامل موجود در طبیعت توجه داشته است و طبیعت را به عنوان یک طرف مهم و اساسی در نقشه ها و طرح هایش مورد استفاده قرار داده است. همزیستی میان انسان و طبیعت در تمدن اسلامی نیز به صورت آشکاری وجود داشته است. ساخته های موجود در جهان اسلام همچون در تمدن های سنتی دیگر با طبیعت همسو و هماهنگ بوده اند، لذا با توجه به معماری (در هم آمیختن هنر و دانش) فناوری (در جهت خلق محیطی مناسب برای نیازهای انسانی) که با تاکید به این تعریف و عنایت به اینکه طبیعت سرچشمه احساسات، شور، شمع، رایحه، فضا، و زیبایی است و با توجه به اینکه انسان نیز فطرتاً طبیعت خواه است، پس می بایست پیوسته دست ساخته های بشری، در هماهنگی و همخوانی با طبیعت باشد. از آنجایی که یکی از دستاوردهای بشریت کتابخانه است که با هدف خدمت رسانی به جامعه ایجاد میشود و وجود آن بر روند و توسعه و بالندگی فرهنگی کشور تاثیر گذار است لذا باید به گونه ای هماهنگ با محیط اطرافش ساخته شود که هر بیننده را در اولین نگاه مجذوب خویش سازد و استفاده از آن علاوه بر رفع نیازهای اطلاعاتی کاربر، شوق برانگیز و شادی آفرین باشد در غیر این صورت بی رغبتی و بی انگیزگی کاربران به مراجعه و استفاده از کتابخانه را به همراه خواهد داشت. بنابراین هرگاه معماری کتابخانه بر اساس اصول و ضوابط منطقی و همسو با خواسته های فطری و طبیعی انسانها و هماهنگ با طبیعت باشد علاوه بر اینکه محیطی زیبا و آرامش بخشی را برای کاربران فراهم میسازد، صرفه جویی قابل ملاحظه ای در هزینه های کتابخانه به دلیل بهره گیری از عوامل طبیعی موجود (انرژی باد، آب، خورشید) به دنبال خواهد داشت. بنابراین با مشخص شدن جایگاه طبیعت در معماری کتابخانه ها ضروری است بهترین الهام از طبیعت را در رابطه با نیازهای انسانی و مطالعاتی مد نظر قرار داد. هرگاه کتابخانه همه نیازهای انسانی را در طرح خود مورد توجه قرار دهد آنگاه می توان انتظار داشت که محیطی مناسب با توجه به نیازهای کاربران تهیه شده است.